

גיליון 134

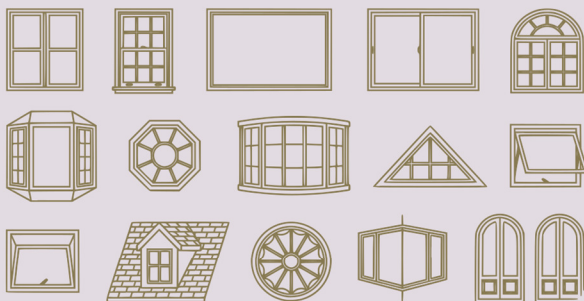
מרץ 2026 • ניסן ה'תשפ"ו

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

תְּלוּן

הודי ארגוב

מורן בייטיטאבלר

מירב ברקת

מינה גורל

אפי הלפרין

ג'ני מוגינשטיין-סימקוביץ'

ענת פרחי

משה קול

אסף קורן

יהודית שרייבר

גיליון 134 מתחיל...

בגיליון זה אנחנו פותחים חלון.

חלון לנוף של מציאות, חלום או זכרון; חלון לתוך הנפש שלנו או של אחרים; חלון פיזי או מטאפורי.

בואו נגלה יחד את מה שרואים מהחלון, את מקומו ואת משמעותו.

קריאה מהנה!

אלירן דיין, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן ועידית גיל אור

את הגיליון נפתח בשיר קצר של אשר גל:

בחלון

בתוף רבוע של אור
היא נושאת כעירם מפאָר
את משא הקלב והדבש.
עטופה כוכבים מתים
מאירים באור של פעם
אבדן ילד
חלום על ילד,
צללי צער.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת היצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

דרוש חדר שאפשר לצעק בו
מבלי שאיש יבהל,
חדר עם חלון
שפונה אל העבר,
שיהדרף מעצמת הצעקה.

דרוש חדר שאחרי שאצעק
תהיי שם. להניח ראש בחיקך,
להאמין
שלא אעזב עוד לעולם.

דרוש חדר עם עלית נג
שאפשר להשקיף ממנה
לעבר העתיד,
לראות אותי בחוץ
צועקת
שמחה.

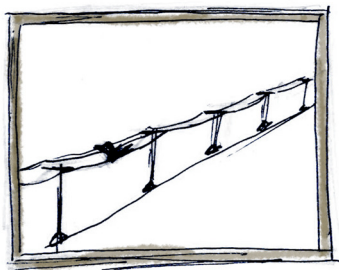
הלכתי לחלון

הלכתי לחלון לצפות בצפורים
עפות על חוטי החשמל,
עפות ולא מפתדות
ולא מתחשמלות.

הלכתי לחלון לצפות באנשים
הולכים על המדרכה,
הולכים ולא מפתדים
ולא נופלים.

הלכתי לחלון לצפות בך
משתוקק אל העלים,
משתוקק ולא מפתח
ולא בודד.

הלכתי לחלון לצפות בי
מביטה בעצמי,
מביטה ולא נשברת
מול אימת הסוף.

אושר ילדות

“על החלון ישבתי
וזכרון לך כתבתי”
כך כתבנו בגלדותנו
בספר הזכרון לחבר בהם שנת הלמוד.

ילדינו בעת הזו
פותרים מסך בכל מקום,
בכל הזדמנות יום ולילה
ומעלים סרטון או תמונה
לזכרון בענן מרחק אי שם.

מהחלון בביתנו נמשיך עוד
לראות ענני גשם
ונעגועים לימי חרף
בהם היו שלוליות
שקפצנו לתוכן והתזנו טפות
של אושר וילדות.

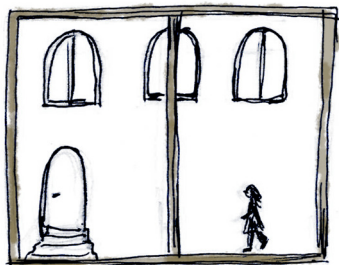

מסיבת יום הולדתך

למדייסי

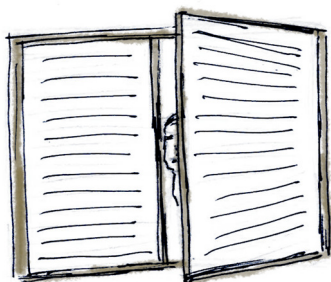
זה לנוֹאֵר עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם,
 אָנִי בְּזוּגִיּוֹת עִם גֶּבֶר מְקַעְקַע, וְיֵשׁ לוֹ בֵּית
 לְשׁוֹב אֵלָיו, אֲבָל מִבְּטָךְ הַכַּחַל
 פּוֹתֵחַ אֶת הַחֲלוֹן הָאֲטוּם בְּנִפְשִׁי,
 וְאֲנִי חֲשׂוֹפָה לְרוּחַ הַנוֹשֶׁבֶת
 מִסַּעֲרַת יָפִיךְ.
 רַגְלֵי נוֹשָׂאוֹת אוֹתִי לְאַרְךְ הַרְחוֹב הַמְּכַתֵּם
 בְּשִׁלּוּלֵיּוֹת שְׂקוּפוֹת,
 יְדֵי שׁוֹלְחוֹת מְכַתֵּב, כְּדֵי לְאַמֵּת אֶת זְהוּתִי,
 כִּף אוֹכֵל לִפְגֵּשׁ אוֹתוֹ.
 הַגֶּשֶׁם נוֹגַע בִּי,
 בְּזִמְנֵן שֶׁאֲנִי חוֹזֵרֶת בְּקֶר הַמַּעֲנָה
 אֶל מִסְבַּת יוֹם הַלְדָתְךָ.
 אִתָּה מִבְּגָר מִמְנוֹ בְּשֶׁבַע שָׁנִים,
 וְאִין לְךָ בֵּית לְשׁוֹב אֵלָיו,
 יֵשׁ לְךָ רַק חֲלוֹן גְּבוּהַ וְצֵר,
 סְגוּר בְּכָל שְׁעוֹת הַיְמָמָה,
 אֲבָל אָנִי אוֹכֵלֶת גְּלִידַת צִ'אֲבִי הָאֲבִי
 טוֹעֲמַת אֶת הַשׁוֹקוֹלָד וְאֶת הַנְּגִיל,
 נוֹשֶׁכֶת אֶת פִּסּוֹת הַבִּינְגֵלָה הַמַּצְפּוֹת
 בְּמַתִּיקוֹת חוּמָה, וְסִיָּדֵר תְּפוּחִים חֵם נִגְרָר
 אֶל תוֹךְ גְּרוֹנִי, וְדַמּוּתְךָ נוֹקֵשֶׁת
 עַל חֲלוֹנִי,
 מִבְּקֵשֶׁת לְהַכְנִס.

שיריך חלון לנשמה

שיריך – חלון לנשמה.
לעתים זה סדק
ופעמים – תרד זריחה,
אבל גם חלון ראוה
בו מצגות לראוה
הרגשות העמקים והנאצלים.
וכאשר שיריך מנגנים
את שירת הלב בהדהות הרגשות,
אז גם נשמתי אתך רצתה להיות -
לא לראוה,
אלא בתדרי הדורים,
ולומר את מה שבעינים כבר רואים.

ג'ני מוגינשטיין סימקוביץ'

שיעורים שלא ביקשתי

החלון ואני מנחלים קשר מרפב:
אני רואה דרכו את תנועת הזמן,
אך לעתים עכירות הזיוגית מתגברת.
קורה שאנפה לבנה דואה בשמים בהירים,
יש ימים בהם חולפים רק עננים אפרים.
עלי האקליפטוס הנעים ברוח
מזפירים לי שלכל דבר יש הקשר וכיוון,
והמגדלים הרמים מדגימים
שתמיד אפשר לשאף לגבהים חדשים.
אמנם אלו שיעורים שלא בקשתי ללמד,
אבל הנה,

אני עדין לומדת.

ישנם רגעים, בהם עוצמת עיניים ורואה את אבי.

אבא היה מאותם האנשים אשר עולמם בשעות היום כלל אינו דומה לעולמם בשעות החשכה.

ביום היה אבי איש עבודה. אדם שקט וטוב לב. בשעת בוקר מוקדמת התלבש בקפידה וסרק את שערוותיו השחורות ליד המראה הגדולה בחדר האמבטיה לקראת יום נוסף בחנות המכולת אותה ניהל.

שעות רבות עמד מאחורי דלפק גבוה, קיבל במאור פנים את הקונים הראשונים שנכנסו לחנות. במכונה דינית גדולה וישנה סובב את ידיית האחיזה עד שיצאו פרוסת גבינה צהובה טרייה בזו אחר זו. נעתר לבקשת הקונה שביקש פרוסת דקות מאד או לאחר שביקש פרוסת גבינה עבות ויפוח.

על משקל המאזניים הישן הונחו פרוסת הגבינה, ומשקולת ביתית יצוקת ברזל הונחה כדי לקבוע את משקלה ואת מחירה של הגבינה.

לאחר שסיים הקונה את הקנייה, היה אבי שולף עיפרון מחודד שהיה תלוי דרך קבע מתחת לתנוך אוזנו, מוציא פנקס קטן, ועליו היה רושם את מספר הפריטים ואת מחירי כל פריט ומחשב במהירות בראש את עלות הקנייה.

בערב היה חוזר הביתה עייף, מתמוגג על צלחת מרק עוף חמה, עמוסה בכמות בלתי סבירה של אטריות ארוכות ודקות, שותה תה חם ואוכל רבע תפוח עץ מקולף או פרוסת לחם דקה מרוחה בנדיבות בריבת תותים, ומייד לאחר מכן צופה בחדשות היום מספר דקות ונרדם.

בלילה היה אבי אדם אחר. אז צפו ועלו המראות והקולות שליוו אותו שם, במקום הנורא בו שהה עת הוצא מביתו באישון לילה ונלקח ברכבת למחנה השמדה. צעקותיו נשמעו מבעד לקיר הדק שהפריד בין חדר השינה של הוריי לחדרי. הייתי מתעוררת מתוך שינה עמוקה ומאזינה לאבי הצועק מתחנן על חייו, מבקש פרוסת לחם ונלחם בכאב וביזכרון הנורא.

הייתי מקשיבה לקולות התחינה של אימי, המנסה להרגיע את אבא ומבקשת בלחישה שיחדל להרים את קולו, שלא יעיר אותנו, הילדים. אבא היה נרגע לזמן מה ואז שוב היה שוקע בשינה עמוקה וחוזר לצעוק, לכאוב ולהתחנן על חייו.

עם השחר העולה היה אבא קם בזריזות, מתארגן ליציאה מהבית ויוצא ממנו בשתיקה.

מעולם לא דיברנו בבית על אותם לילות. אבא לא שיתף אותנו ביכולת המופלאה שלו לשרוד, ואימא ידעה מעט מאד על התקופה החשוכה ההיא בחייו של אבא.

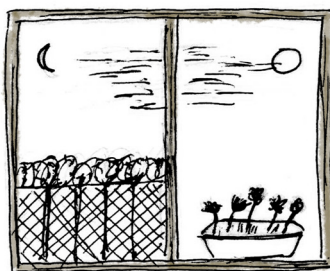
היה לנו אבא של בוקר, אבא שעוטף אותנו באהבה, קונה לאימא תכשיטים יפים, קם מוקדם בשבת בבוקר, פורס פרוסת לחם עבות ולצידן ביצים מקושקות ומזמין את אימא ואותנו לארוחת הבוקר, והיה לנו אבא של לילה. אבא של סיוטים הפוקדים אותו בכל לילה, עליהם לא מדברים מילה.

בשתיקה רועמת למדנו לחיות בבית בו יש נושאים עליהם לא מדברים, עניינים שבעבר, אותם לא מזכירים.

בגעגועים עזים נזכרת באבי עומד עם חיוך ענק אשר לא הצליח לכסות שתי שיני זהב נוצצות בפיו, אבי שהלך לעולמו בדממה, בשתיקה, שייסוריו הכריעו אותו לבסוף.

בבגרותי כמהה לדעת על ילדותו, בגרותו, הימים בהם הופרד ממשפחתו ונכלא על לא עוול בכפו. עומדת ליד חלון הבית. הסביונים מכסים את השדה בפריחה צהובה ויפה, ריח של אביב חדש, ובזעקה שקטה שואלת שאלה שעליה לא אקבל מענה: אבא, למה לא דיברת?

פעם בשנה אתה עיף יותר.

אלפי חלקיקי עבר

מדפקים על חלונך

ונודדים כך פגגורים אפרים

בשעת דמדומים.

אתה פה, מדבר ומדבר,

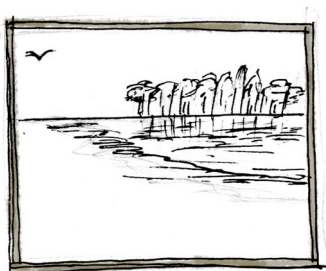
ואני יכולה לראות שהיא אתך עכשו

ליד האגם שממיו קפאו

לפני כמה עשורים,

ופעם בשנה, ביום האור שלה,

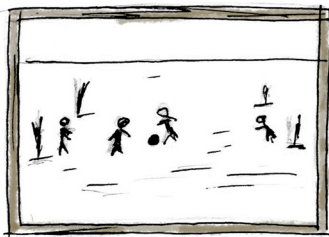
הם מפשירים.

אתנחתא אוגנדית

מעבר לגדר של בית-החולים המחוזי
בצ'יבוגה משחקים הנערים כדורגל.
השער הוא שני ענפים שנוצצו באדמה הבוצית
מספר פסיעות זה מזה.
הכדור – עלי פננה שלפפו יחדיו,
ורגלי השחקנים יחפות.
אכל הכדורים אינם שונים מאלו
שכמנץ סטר או בכרצלונה, ואף המסירות
דומות. וכשמבקע גול חודרות
שאגות השמחה מבעד לחלונות
השבורים של מחלקת המבגרים ומעלות
חיוכים קטנים גם על שפתי האחיות
והמאשפזים.

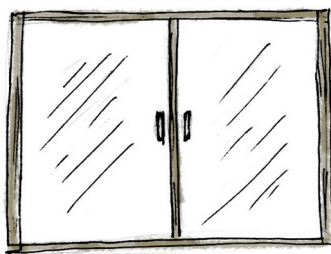

החלון ברחוב בזל

לפני שנסגר לאצירת המזגן
היה החלון אפרפרסת כרויה
לוצקות אבטיים נדקר בספיץ
ולאטטע זאכן בלי מקטא ערבי,
בעדו הייתה חודרת השריקה המשפחתית של אבא מן הרחוב,
ברכו הייתה אמא משורבבת קריאות שאעלה בסוף היום
ובלילות מלחמה, הנה צועק אליו הנקן מהג"א
"לכבות את האור בקומה השניה. האפלה".

וצפירת רכבים
וצהלת קלדים
ומטח פחים מרוקנים מהאָתמול,

עד שיירד ממסלה,
עד שהחלף בנכוכית כפולה.
עד התרשה.

מייסד: אלירן דיין
עורכים: אלירן דיין, רובי גורדון, עמליה יניק, רוזי גולן, עידית גילאור
ניקוד והגהה: עידית גילאור
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

info@motiv-magazine.co.il

motiv-magazine.co.il

bit.ly/motiv-whatsapp

facebook.com/motiv.magazine

מוטיב (כתב עת) he.wikipedia.org/wiki/

bit.ly/motiv-youtube

instagram.com/motiv.magazine

